

- המבקשים:**
1. תנ"צ (גימ') עו"ד יעקב גרוסמן ת.ז. 01056216-3
מרח' נחל דן 835, מכבים.
 2. רפ"ק (גימ') עו"ד בתיה גרייפמן ת.ז. 0741312-3
מרח' חניתה 9, כפר סבא.
 3. נצ"מ (גימ') עו"ד אבי (אברהם) טרר ת.ז. 00401175-5
מרח' סנפיר 9, קיסריה.
 4. נצ"מ (גימ') עו"ד דורון בית-נר ת.ז. 05025470-5
מושב הררית, ד.נ. משגב.
 5. תנ"צ (גימ') עו"ד ירחמיאל הלפרין ת.ז. 01060898-2
מרח' ירושלים 18, כרכור.
 6. ניצב (גימ') עו"ד זאב אבן חן ת.ז. 0701166-1
מרח' אהרוני 29, רחובות.
 7. תנ"צ (גימ') עו"ד יעקב שיבר ת.ז. 01070173-8
מרח' יגאל ידין 12ב', רעננה.
 8. גונדר מישנה (גימ') עו"ד משה זאבי ת.ז. 05061825-5
מרח' הבונים 54/40, מבשרת ציון

כולם ע"י ב"כ עוה"ד יואל רשף ו/או אברהם סגל
ו/או עדי ברוך
מרח' בן יהודה 42, תל-אביב/63807
טל. 03-5250258 ; פקס. 03-6293548

- נ ג ד -

המשיבים: מדינת ישראל

1. משרד האוצר
רח' קפלן 1, ירושלים/91036
2. המשרד לביטחון פנים
קרית הממשלה, שיח ג'ראח, ירושלים/97200
3. משטרת ישראל
המטה הארצי, שיח ג'ראח, ירושלים/91906
4. שירות בתי הסוהר
נציבות שירות בתי הסוהר, ת.ד. 81 רמלה/72100

בקשה בכתב לאישור תובענה ייצוגית
(לפי סעיף 5 לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006)

מוגשת בזאת בקשה לפי סעיף 5 לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן – **חוק תובענות ייצוגיות**), לאישור התובענה שהגישו המבקשים לבית דין נכבד זה, כנגד המבקשים, כתובענה ייצוגית, לפי סעיפים 5 ו-8 לחוק תובענות ייצוגיות.

עותק מהתובענה ונספחיה מצורפים לבקשה זו ומהווים חלק בלתי נפרד ממנה.

ואלו נימוקי הבקשה:

ענינה של בקשה זו הוא באישור התובענה שהגישו המבקשים כנגד המשיבים כתובענה ייצוגית בשם כל קבוצת המשפטנים, פעילים וגימלאים, במשטרת ישראל ובשירות בתי הסוהר אשר קיבלו תוספת הופעה למשפטנים במהלך התקופה שמשנת 1987 ועד ליום 1.1.05.

התובענה היא לפסק דין הצהרתי לגבי זכאות חברי הקבוצה לתשלום תוספת הופעה למשפטנים לפי הבסיס הרחב וזאת החל מהמועד בו הוחל תשלום זה בצה"ל בשנת 1987 ולא רק מ- 1.1.2005 ולצו עשה לעריכת תחשיב ולתשלום הפרשי שכר לכ"א מחברי הקבוצה, לכ"א רטרואקטיבית מתאריך זכאותו בתקופה שמשנת מ- 1987 ועד 1.1.05.

א. העובדות והתובענה -

1. המבקש 1 הינו עו"ד משפטן וקצין בגימלאות בדרגת תת ניצב, אשר עבד/שירת במשטרת ישראל מתאריך 18.4.1974 ועד לפרישתו לגימלאות ביום 1.11.1998. המבקש 1 מקבל שכר כגימלאי ממשטרת ישראל הכולל רכיב של תוספת הופעה למשפטנים.
- המבקשת 2 הינה עו"ד משפטנית וקצינה בגימלאות בדרגת רב פקד, אשר עבדה/שירתה במשטרת ישראל מתאריך מאי 1972 ועד לפרישתה לגימלאות ביום 1.7.1996. המבקשת 2 מקבלת שכר כגימלאית ממשטרת ישראל הכולל רכיב של תוספת הופעה למשפטנים.
- המבקש 3 הינו עו"ד משפטן וקצין בגימלאות בדרגת ניצב מישנה, אשר עבד/שירת במשטרת ישראל מתאריך 20.6.1974 ועד לפרישתו לגימלאות ביום 1.8.1998. המבקש 3 מקבל שכר כגימלאי ממשטרת ישראל הכולל רכיב של תוספת הופעה למשפטנים.
- המבקש 4 הינו עו"ד משפטן וקצין בגימלאות בדרגת ניצב מישנה, אשר עבד/שירת במשטרת ישראל משנת 1971 ועד לפרישתו לגימלאות ביום 1.10.2000. המבקש 4 מקבל שכר כגימלאי ממשטרת ישראל הכולל רכיב של תוספת הופעה למשפטנים.
- המבקש 5 הינו עו"ד משפטן וקצין בגימלאות בדרגת תת ניצב, אשר עבד/שירת במשטרת ישראל מתאריך יוני 1974 ועד לפרישתו לגימלאות ביום 2.2002. המבקש 5 מקבל שכר כגימלאי ממשטרת ישראל הכולל רכיב של תוספת הופעה למשפטנים.
- המבקש 6 הינו עו"ד משפטן וקצין בגימלאות בדרגת ניצב, אשר עבד/שירת במשטרת ישראל מתאריך 1.1.1976 ועד לפרישתו לגימלאות ביום 31.12.2000. המבקש 6 מקבל שכר כגימלאי ממשטרת ישראל הכולל רכיב של תוספת הופעה למשפטנים.
- המבקש 7 הינו עו"ד משפטן וקצין בגימלאות בדרגת תת ניצב, אשר עבד/שירת במשטרת ישראל מתאריך 1.10.1975 ועד לפרישתו לגימלאות ביום 31.7.2005. המבקש 7 מקבל שכר כגימלאי ממשטרת ישראל הכולל רכיב של תוספת הופעה למשפטנים.
- המבקש 8 הינו עו"ד משפטן וקצין בגימלאות בדרגת גונדר מישנה, אשר עבד/שירת בשירות בתי הסוהר מתאריך 1.4.1981 וכמשפטן מתאריך מרץ 2000 ועד לפרישתו לגימלאות ב - 31.9.2004. המבקש 8 מקבל שכר כגימלאי משירות בתי הסוהר הכולל רכיב של תוספת הופעה למשפטנים.

2. ביום 4.2.1979 קיבלה ממשלת ישראל החלטה מס' 397 (ש/33) אשר הקנתה לשוטרים ולסוהרים זכות להשוואת שכר לשכר בצה"ל והטילה על ועדת המעקב, שהוקמה מכח אותה החלטה, "לעקוב אחר השינויים אשר יחולו בשכר בצה"ל, ולקבוע כיצד להחילם על השכר במשטרת ישראל ובשירות בתי הסוהר."
- צילום ההחלטה הנ"ל מצורף לכתב התביעה, מסומן "א" ומהווה חלק בלתי נפרד ממנו ומבקשה זו.
3. כב' בית הדין הארצי לעבודה התייחס להחלטת הממשלה הנ"ל ולועדת המעקב במס' פסקי דין: דב"ע מד/59 – 3 אברהם טרר ומשה מאוטנר – מדינת ישראל, פד"ע ט"ז, 32 (להלן – פס"ד טרר); דב"ע מה/377 – יחזקאל גרשון ו-17 אחרים – מדינת ישראל, פד"ע י"ז, 377 (להלן – פס"ד גרשון); דב"ע נג/2-18 – מנחם יהב – מדינת ישראל, (לא פורסם) (להלן – פס"ד יהב).
- צילום פס"ד יהב מצורף לכתב התביעה, מסומן "ב" ומהווה חלק בלתי נפרד ממנו ומבקשה זו.
4. בכל פסקי הדין הנ"ל קבע כב' ביה"ד הארצי כי החלטת הממשלה הנ"ל היא מקור הזכות של השוטרים והסוהרים להשוואת השכר לשכר בצה"ל, היא תקפה ומחייבת עד שתבוטל וכי ברור כי לדיבור "שכר" אין ליתן לו פירוש צר, הכולל את טבלת השכר בלבד, אלא את השכר על כל רכיביו ותוספותיו [ראה פס"ד גרשון, שם בעמ' 347 סעיף 2א) ו-ב) ובעמ' 349 פיסקה ח)].
- עפ"י החלטת הממשלה הנ"ל הוקמה כאמור ועדת מעקב שתפקידה וסמכותה (א) לעקוב אחר שינויים אשר יחולו בשכר בצה"ל ו- (ב) לקבוע כיצד להחילם על השכר במשטרת ישראל ובשירות בתי הסוהר.
- וכפי שנפסק:
- " **כיצד להחילם** " נאמר, ולא – אם להחילם וממתי להחילם. דהיינו – יש להחילם בשינויים ענייניים המתחייבים, אך אין לוועדה שיקול דעת, מעבר לאמור בפיסקה זו להחליט אילו תוספות תוחלנה ואילו לא, וממתי תוחל כל תוספת. " (פס"ד גרשון, שם בעמ' 352).
- "משנקבע עקרון ההשוואה – פירושו כי ההשוואה תחייב ממועד תחולת התוספת בצה"ל ולא ממועד מאוחר יותר. כל תוצאה אחרת מבטלת את החלטת הממשלה על פיה "תישמר ההשוואה בין שכר השוטרים לבין השכר בצה"ל".** " (פס"ד גרשון, שם בעמ' 351, סעיף 6.א) מול האות ב'). (ההדגשה שלי).
- "על ועדת המעקב שעה שהיא קובעת כיצד להחיל תוספות שניתנו לאנשי צבא הקבע, לשיקול שיקולים רלבנטיים ואותם בלבד" [פס"ד גרשון, שם בעמ' 351 סעיף 6.ב); ו- "שיקולים תקציביים הם שיקולים כבדי משקל, אך אינם רלבנטיים כלל ועיקר לענייננו". (פס"ד גרשון, שם בעמ' 351 סעיף 6.ד ופס"ד יהב, שם בסוף סעיף 14 לפסק הדין).
5. לעניין "**תוספת הופעה למשפטנים**" המשולמת בצה"ל, קבעה ועדת המעקב, בישיבתה מיום 12.2.1980, כי תוספת ההופעה תשולם למשפטנים במשטרה בהתאם לקריטריונים המקובלים בצה"ל, ותוספת ההופעה הנ"ל זכתה להתייחסות כב' ביה"ד הארצי לעבודה והיא נשוא פס"ד טרר ופס"ד יהב.
- צילום החלטת ועדת המעקב מיום 12.2.80 מצורפת לכתב התביעה, מסומנת "ג" ומהווה חלק בלתי נפרד ממנו ומבקשה זו.

6. למשפטנים, פעילים וגימלאים, במשטרה ובשירות בתי הסוהר (והדבר גם נאמר ונקבע בפס"ד יהב, שם בסעיפים 10 ו-14 לפסה"ד) ובכלל זה למי מהמבקשים שהיו זכאים אז לתוספת זו, שולמה תוספת הופעה החל מיום 1.4.1980 בשיעור של 10% והחל מ- 1.1.1988 שולמה למשפטנים במשטרה ובשירות בתי הסוהר תוספת הופעה כנהוג בצה"ל, בשיעור שהועמד אז על 20%. (כב' ביה"ד בפס"ד יהב ביטל את החלטת הועדה, שהקטינה את שיעור תוספת ההופעה לשוטרים לשיעור של 7% החל מאפריל 1983 ועד דצמבר 1987, והחזיר תוספת זו לשיעור של 10% רטרואקטיבית מיום ההפחתה אפריל 1983).
7. דא עקא, בשנת 2002, התגלה באקראי, להפתעתם של משפטנים במשטרה ובשירות בתי הסוהר ובכלל זה המבקשים, כי בצה"ל, החל משנת 1987, תוספת ההופעה למשפטנים מחושבת ומשולמת בשיעור של 20% מרכיבי השכר של תוספת פו"מ, תוספת פעילות ותוספת השרות (להלן – **תוספת ההופעה למשפטנים לפי הבסיס הרחב**), בעוד שבמשטרת ישראל ובשירות בתי הסוהר היא המשיכה להיות מחושבת ומשולמת בשיעור של 20% **מתוספת השרות בלבד**.
8. כב' ביה"ד הארצי בפס"ד גרשון קבע כי "אחת מאושיות היסוד של ההגנות, או תום הלב, היא חובת גילוי העובדות החשובות לצד שכנגד לצורך מימוש זכויותיו. לענייננו – משהוענקו תוספות שכר בצה"ל, היה על המדינה, המשלמת את שכרם של אנשי הקבע בצה"ל, להביא עובדה זו לידיעת ועדת המעקב ולידיעת השוטרים, וזאת לאור החלטתה לשמור על השוואת השכר בין אותם שני סקטורים." (פס"ד גרשון, שם בעמ' 351 פסקה 5.ג.).
9. במקרה דנן לא הובאה, לידיעת ועדת המעקב ולידיעת השוטרים והסוהרים, העובדה כי החל משנת 1987 מחושבת ומשולמת בצה"ל תוספת ההופעה בשיעור של 20% גם מתוספת פו"מ ומתוספת פעילות. הדבר כאמור התגלה למשטרה באקראי ובכך נהגה המדינה/האוצר שלא בתם לב ופגעה, שלא כדין ובניגוד לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, בזכות מוקנית של המשפטנים שבמשטרה ובשירות בתי הסוהר ובכלל זה התובעים לתוספת הופעה כמקובל בצה"ל.
10. בתאריך 25.7.2002 פנתה נצי"מ דרורה רדליך, ראש היחידה לתכנון שכר במשטרת ישראל, במכתב אל הגב' גלית מדמוני ממשרד האוצר בבקשה לתקן את המעוות ולבצע השוואה באופן ההפעלה של תוספת ההופעה, אך לא נענתה ובתאריך 19.2.2003 פנה ניצב גבי גל, ראש אגף תכנון, ארגון, תקציבים ובקרה במשטרת ישראל, במכתב אל מר יובל רכלבסקי הממונה על השכר במשרד האוצר, בו קבע כי "הבקשה להשוואה צודקת ונתמכת ע"י מנכ"ל המשרד לבטחון פנים" וכי יש להוסיף לבסיס החישוב של תוספת ההופעה במשטרה גם את הרכיבים של תוספת פו"מ ותוספת פעילות, אך גם הוא לא נענה ולא תוקנה ההשוואה של תוספת ההופעה למשפטנים שוטרים וסוהרים לזו המקובלת בצה"ל, כך שהיא תחושב גם מהרכיבים של תוספת פו"מ ותוספת פעילות.
- צילומי מכתביהם הנ"ל של נצי"מ דרורה רדליך ושל ניצב גבי גל, מצורפים לכתב התביעה, מסומנים כסדרם "**1/ד**" ו- "**2/ד**" ומהווים חלק בלתי נפרד ממנו ומבקשה זו.
11. בתאריך 10.6.03 שלחו המבקשים 5 ו-6, תנ"צ (גימ') עו"ד ירחמיאל הלפרין וניצב (גימ') עו"ד זאב אבן חן, מכתב אל מר יובל רכלבסקי, הממונה על השכר משרד האוצר, בדרישה לביצוע ההשוואה של בסיס חישוב תוספת ההופעה למשפטנים במלואה למקובל בצה"ל וזאת רטרואקטיבית משנת 1987, ורק לאחר ששלחו מכתב תזכורת זכו למכתב תשובה מהגב' עפרה ברטוב, סגנית בכירה לממונה על השכר במשרד האוצר, הנושא תאריך 8.7.2003 ולפיה החלה בדיקה בנושא הבסיס לחישוב בצה"ל של תוספת ההופעה למשפטנים וכשתושלם הבדיקה תודיע למשטרה על הממצאים ועל דרכי הפעולה.

לדברי הגב' עפרה ברטוב קיים ספק אם תוספת ההופעה בצה"ל, על בסיס החישוב הקיים בצה"ל מאז 1987, ניתן בסמכות וכחוק, כך ממש!!

צילומי מכתביהם הנ"ל של עו"ד זאב אבן חן ועו"ד ירחמיאל הלפרין ומכתב תשובתה של הגב' עפרה ברטוב מצורפים לכתב התביעה, מסומנים כסדרם "1/ה", "2/ה" ו- "3/ה" ומהווים חלק בלתי נפרד ממנו ומבקשה זו.

12. המבקשים הם עורכי דין משפטנים גימלאים המקבלים תוספת הופעה למשפטנים ולהם, יחד עם עמיתיהם המשפטנים האחרים, פעילים וגימלאים כאחד, שבמשטרה ובשירות בתי הסוהר, זכות מוקנית לתוספת הופעה בהשוואה מלאה למקובל בצה"ל, היינו לתוספת הופעה שתחושב גם מהרכיבים של תוספת פו"מ ותוספת פעילות ולא רק מהרכיב של תוספת שירות וזאת רטרואקטיבית משנת 1987, הוא מועד התשלום בצה"ל של תוספת הופעה גם לפי רכיבים אלה.
13. כאמור, ועדת המעקב קבעה בישיבתה מיום 12.2.1980 כי תוספת ההופעה תשולם למשפטנים במשטרה בהתאם למקובל בצה"ל, ועם החלטה זו הפכה זכותם של השוטרים – המשפטנים, לתוספת הופעה למשפטנים, לזכות בשלה (פס"ד יהב סעיף 14 לפסה"ד).
- ועדת המעקב קבעה את העיקרון, את עצם הזכות ובצדק לא נכנסה ולא התייחסה לבסיס החישוב, שהרי דבר זה הוא עניין טכני חשבונאי בלבד, שעל אנשי הכספים לעשותו. מאז 1987 מקובל בצה"ל כי החישוב של תוספת ההופעה נעשה באחוז מהרכיבים של תוספת פו"מ, תוספת פעילות ותוספת שירות וביצוע התחשיב הוא איפוא עניין חשבונאי בלבד ואין צורך, לעניין זה, בהחלטה נוספת או באישור נוסף של ועדת המעקב.
14. בתאריך 26.1.04 שלח ב"כ המבקשים הח"מ מכתב דרישה למשיבים לתשלום תוספת הופעה למשפטנים לפי הבסיס הרחב כנהוג בצה"ל וזאת רטרואקטיבית משנת 1987 ומאז התנהלה תכתובת ושיחות טלפוניות רבות כמפורט בכתב התביעה.
- צילום מכתב ב"כ המבקשים מיום 26.1.04 מצורף לכתב התביעה, מסומן "1/ז" ומהווה חלק בלתי נפרד ממנו ומבקשה זו.
15. בתאריך 7.3.04 קיבל ב"כ המבקשים מכתב תשובה מהגב' אורנה גייל, יועצת משפטית לאגף השכר והסכמי עבודה, משרד האוצר, האגף לשכר והסכמי עבודה, הנושא תאריך 24.2.04 ולפיו, לדבריה, בשלב זה קיים חשד לכאורה כי בסיס התוספת על פיו משולמת התוספת בצה"ל אינו באישור הגורמים המוסמכים ויתכן וניתנו בטעות ו/או בחוסר סמכות והענין כולו נמצא בבירור בצה"ל.
- צילום מכתבה של הגב' גייל מיום 24.2.04 מצורף לכתב התביעה, מסומן "ז" ומהווה חלק בלתי נפרד ממנו ומבקשה זו.
16. בתאריך 10.6.04 התקשרה עו"ד מגי בר מיחידת הממונה על השכר במשרד האוצר, טלפונית אל ב"כ המבקשים הח"מ ומסרה לו בשם הגב' אורנה גייל כי קיבלו תשובה מצה"ל לפיה תוספת ההופעה למשפטנים על הבסיס הרחב שהם משלמים הינו נכון וכדין. עתה, לדבריה, הם לומדים את החומר שקיבלו מצה"ל ומקווים לסיים בקרוב.

17. בתאריך 23.9.04 שלחה עו"ד חנה קלר (אורנשטיין), יועצת המשפטית של המשרד לביטחון פנים, מכתב ובו הודיעה כי עו"ד מגי בר מיחידת הממונה על השכר במשרד האוצר הביאה לידיעתה כי החל מ-1.1.05 תשולם תוספת הופעה למשפטנים בהתאם לבסיס הרחב הנהוג בצה"ל וכי באשר לדרישה כי התשלום יהיה רטרואקטיבית מהמועד בו הוחל בצה"ל (1987), טרם הוחלט באוצר כיצד לנהוג.

צילום מכתבה של היועצת המשפטית עו"ד חנה קלר מצורף לכתב התביעה, מסומן "י" ומהווה חלק בלתי נפרד ממנו ומבקשה זו.

18. בתאריך 12.1.05 התקשרה הגב' אורנה גייל לב"כ המבקשים הח"מ ומסרה לו כי ב-2.1.05 התקיימה ישיבה של נציגי האוצר, צה"ל, משטרת ישראל ושירות בתי הסוהר. צה"ל טען כי שילם כדין את תוספת המשפטנים עפ"י הבסיס הרחב ואילו האוצר בדיעה שאין זה כך, אך האוצר מעוניין בהסדר לפיו תוספת המשפטנים במשטרה ובשירות בתי הסוהר תשולם אף היא עפ"י הבסיס הרחב, אך זאת רק מעתה ואילך ורק למשפטנים המשרתים או ששירתו במשטרה ושירות בתי הסוהר עד לאותו יום להבדיל ממשפטנים שיתחילו לשרת עתה. אשר לתשלומים ששילם צה"ל למשפטנים שלו בעבר מאז שנת 1987 ועד היום, הם לא ייתבעו להחזירם.

ב"כ המבקשים הח"מ טען כי המדובר באפליה פסולה ושלא כדין.

מאז חלפו עוד מס' חודשים וב-19.5.05 התבשר ב"כ המבקשים ע"י הגב' אורנה גייל כי ההסדר הנ"ל אושר ונחתם.

19. בתאריך 21.6.05 התכנסה ועדת המעקב והחליטה על הרחבת הבסיס לתשלום תוספת הופעה למשפטנים במשטרת ישראל ושירות בתי הסוהר, אך זאת החל מ-1.1.05 ורק עבור שוטרים וסוהרים קיימים עד לאותו תאריך, להבדיל משוטרים וסוהרים חדשים.

צילום החלטת ועדת המעקב מיום 21.6.05 מצורף לכתב התביעה, מסומן "יא" ומהווה חלק בלתי נפרד ממנו ומבקשה זו.

20. לאור ההחלטה לשלם למשפטנים שבמשטרת ישראל ושירות בתי הסוהר תוספת הופעה למשפטנים עפ"י הבסיס הרחב רק מיום 1.1.05 ואילך ולא רטרואקטיבית משנת 1987 (מאז תחילת התשלום עפ"י הבסיס הרחב בצה"ל), שלח ב"כ המבקשים הח"מ, בתאריך 22.8.05, מכתב לגב' אורנה גייל, היועצת המשפטית לאגף השכר והסכמי העבודה, משרד האוצר בדרישה לתשלום תוספת המשפטנים עפ"י הבסיס הרחב משנת 1987 ואילך.

בתאריך 14.9.05 קיבל ב"כ המבקשים הח"מ מכתב תשובה מהגב' אורנה גייל לפיו תשלום תוספת ההופעה למשפטנים בצה"ל לפי הבסיס הרחב בתקופה שהחל משנת 1987 ועד ל-1.1.05 (מועד אישור הבסיס הרחב למשפטנים קיימים) נעשה ללא אישור האוצר ולפיכך בחוסר סמכות ואשר על כן אין בתשלום ההופעה לפי הבסיס הרחב בתקופה הנ"ל כדי להצמיח זכויות כלשהן למשפטנים, לא אלה שבצה"ל ולא כל שכן לאלה שבמשטרה ובשירות בתי הסוהר ואשר על כן הדרישה לתשלום הפרשים רטרואקטיבית משנת 1987 נדחית. יחד עם זאת, בהגינותה הרבה, ציינה הגב' אורנה גייל כי קיימת "אי בהירות בענין המקור להרחבת הבסיס" שנעשה ע"י צה"ל מאז 1987 ועד ל-1.1.05.

צילומי מכתב ב"כ המבקשים עו"ד רשף מיום 22.8.05 ומכתב תשובה של הגב' אורנה גייל מ-14.9.05 מצורפים לכתב התביעה, מסומנים כסדרם "יב/1" ו-"יב/2" ומהווים חלק בלתי נפרד ממנו ומבקשה זו.

21. בתאריך 6.10.05, בתגובה למכתבה של הגב' אורנה גייל מיום 14.9.05 (נספח יב/2 לעיל) נתנה עו"ד רחל לוי-בציה, עוזרת ליועצת המשפטית של משטרת ישראל, חוות דעת משפטית לפיה גם אם התשלום שנעשה בצה"ל לפי הבסיס הרחב, לתקופה האמורה משנת 1987 ועד 1.1.05 נעשה ללא אישור משרד האוצר ולכן תוך חריגה מסמכות, הרי משלא ראה משרד האוצר להפסיק את התשלום לפי הבסיס הרחב אלא הותירו על כנו למשפטנים קיימים בצה"ל והחילו גם על משפטנים קיימים במשטרה ובשב"ס וזאת רטרואקטיבית מיום 1.1.05, בכך, לדעתה, ניתן "אישור בדיעבד לתשלום כפי שבוצע ע"י צה"ל – לפי הבסיס הרחב – לגבי משפטנים קיימים בצה"ל, במשטרה ובשב"ס".

ובנסיבות אלה בהתאם לפסק דין גרשון, פד"ע י"ז, 337 בעמ' 342 – 251 :

"... טענת המדינה על פיה שולמה מלכתחילה תוספת בצה"ל "ללא אישור", לא תוכל לעמוד ... משלא הפסיקה הממשלה תשלום תוספת ... ואישרה אותה בדיעבד – תופס ומחייב האישור אף לגבי השוטרים, וממועד התחילה לגבי אנשי הקבע".

לדעתה יש, איפוא, בסיס לתביעה משפטית לתשלום תוספת ההופעה למשפטנים לפי הבסיס הרחב רטרואקטיבית מאז שנת 1987 מועד שבו שולמה בצה"ל התוספת לפי הבסיס הרחב.

צילום חוות הדעת המשפטית הנ"ל של עו"ד רחל לוי-בציה, מצורף לכתב התביעה, מסומן **"יג"** ומהווה חלק בלתי נפרד ממנו ומבקשה זו.

22. בתאריך 8.5.06 שלח המפקח הכללי של משטרת ישראל, רב ניצב משה קראדי, מכתב אל מנכ"ל המשרד לביטחון פנים, לפיו, בהסתמך על עמדתה המשפטית של עו"ד רחל לוי-בציה (נספח יג' לעיל), החלטת ועדת המעקב שמיום 21.6.05, לפיה תשלום תוספת המשפטנים לפי הבסיס הרחב תשולם רק מיום 1.1.05 ואילך, פוגעת בעקרון ההשוואה לצה"ל שנקבע בהחלטת הממשלה ש/33 שמיום 22.1.1978, ואשר על כן הוא מבקש להקדים פניה אל היועץ המשפטי לממשלה שיכריע בין עמדת האוצר לבין עמדת משטרת ישראל בענין זה.

צילום מכתבו הנ"ל של מפכ"ל המשטרה, מצורף לכתב התביעה, מסומן **"יד"** ומהווה חלק בלתי נפרד ומבקשה זו.

23. עם כל הכבוד, אליבא צה"ל, אין כל חריגה מסמכות בתשלום תוספת המשפטנים לפי הבסיס הרחב. צה"ל שילם למשפטנים שלו מאז שנת 1987 ועד ליום 1.1.05 ועל כל פנים אין המדובר בסכומים של מה בכך ומשרד האוצר ידע או היה חייב לדעת על ביצוע התשלום לא אישורו ומששתק ולא עצר את התשלומים, הרי שבכך הכשיר את התשלומים לפי הבסיס הרחב והוא מנוע, איפוא, מלטעון כיום כנגד חוקיות התשלומים.

24. גם אם נניח כי האוצר לא היה מודע לכך כי תשלום תוספת ההופעה בצה"ל נעשה לפי בסיס רחב יותר, הרי בחודש יולי 2002 הדבר כבר היה ידוע לו (ראה מכתבה של הגב' אורנה גייל מיום 24.2.04, נספח ז' לעיל) ואף על פי כן לא הפסיקו את המשך התשלומים ואף לא ביקשו החזר כלשהוא של התשלומים ששולמו כביכול שלא כדין למשפטנים בצה"ל ובכך הכשירו בדיעבד לצה"ל את התוספת לפי הבסיס הרחב.

25. זאת ועוד, ההחלטה של האוצר משנת 2005, שלא להפסיק את תוספת המשפטנים לפי הבסיס הרחב ולא לדרוש את החזר התשלומים ששולמו בצה"ל לכאורה בחוסר סמכות, מהווה אף היא כשלעצמה אישור בדיעבד לצה"ל, וכפי שנפסק בפס"ד גרשון, פד"ע יז' 337 סוף עמוד 351 ותחילת עמ' 352;
- "משלא הפסיקה הממשלה את תשלום תוספת הרה ארגון ואישרה אותה בדיעבד – תופס ומחייב האישור אף לגבי השוטרים וממועד התחילה לגבי אנשי צבא הקבע".**
26. עם כל הכבוד, ועדת המעקב לא היתה מוסמכת להחליט כי תוספת המשפטנים לפי הבסיס הרחב תשולם רטרואקטיבית רק מיום 1.1.05 ואילך. עפ"י החלטת ממשלת ישראל מיום 4.2.79, החלטה מס' 397 (ש/33), ועדת המעקב הוקמה לעקוב אחר שינויים אשר יחולו בשכר בצה"ל ולקבוע כיצד להחילם במשטרת ישראל ובשירות בתי הסוהר ולא אם להחילם וממתי להחילם.
- וכפי שנפסק לענין זה ע"י כב' ביה"ד הארצי לעבודה, בפס"ד גרשון:
- "כיצד להחילם" נאמר ולא – אם להחילם וממתי להחילם. דהיינו – יש להחילם בשינויים ענייניים המתחייבים, אך אין לועדה שיקול דעת, מעבר לאמור בפיסקה זו, להחליט אילו תוספת תוחלנה ואילו לא, וממתי תוחל כל תוספת"** (דב"ע מה/3-77 יחזקאל גרון ואח' – מדינת ישראל, פד"ע יז' 377 בעמ' 352, בין האותיות א-ב).
27. ועדת המעקב בהחלטה מיום 12.2.80 קבעה כי תוספת ההופעה תשולם למשפטנים במשטרה ובשירות בתי הסוהר בהתאם למקובל בצה"ל ועם החלטה זו הפכה זכותם של המשפטנים במשטרה ובשירות בתי הסוהר, לתוספת הופעה למשפטנים, לזכות בשלה.
- (פסק דין יחב, דב"ע נג/2-18, לא פורסם, צורף כנספח ב' לכתב התביעה וראה שם בעמ' 14 לפסק הדין).
28. ועדת המעקב קבעה, בהחלטה הנ"ל שמיום 12.2.80, כי תוספת ההופעה למשפטנים תשולם למשפטנים במשטרה ובשירות בתי הסוהר לפי המקובל בצה"ל. משנת 1987 המקובל בצה"ל היה והינו לפי הבסיס הרחב ואשר על כן גם המשפטנים במשטרה ובשירות בתי הסוהר היו זכאים משנת 1987 ואילך לקבל תשלום של תוספת ההופעה למשפטנים לפי הבסיס הרחב.
29. החלטת ועדת המעקב מיום 12.2.80 היא מספקת לענין תשלום התוספת לפי הבסיס הרחב ולא היה צורך בכל החלטה נוספת של ועדת המעקב, אך בכל מקרה גם אם היה צורך בהחלטה נוספת שניתנה ב- 21.6.05, אזי אין כאמור לועדת המעקב שיקול דעת להחליט ממתי תוחל התוספת עפ"י הבסיס הרחב והיה עליה, איפוא, להרחיב את הבסיס לתשלום התוספת מהיום שבו הוחל בצה"ל התשלום עפ"י הבסיס הרחב, דהיינו משנת 1987. הקביעה כי התוספת לפי הבסיס הרחב תחול מ- 1.1.05 בלבד היא מפלה ושרירותית ואין לה כל בסיס, לא מעשי ולא חוקי.
30. צה"ל משלם למשפטנים שלו תוספת הופעה למשפטנים לפי הבסיס הרחב כבר משנת 1987 ולאור החלטת הממשלה משנת 1979 (ש/33), אשר הקנתה לשוטרים ולאנשי שירות בתי הסוהר זכות להשוואה לשכר בצה"ל והחלטת ועדת המעקב מיום 12.2.80, בדבר תשלום תוספת ההופעה למשפטנים שבמשטרה ובשירות בתי הסוהר בהתאם לקריטריונים המקובלים בצה"ל, יש למשפטנים במשטרה ובשירות בתי הסוהר זכות מוקנית לקבלת תוספת ההופעה למשפטנים לפי הבסיס הרחב מהיום שבו הונהג תשלום זה לפי הבסיס הרחב בצה"ל, דהיינו משנת 1987 ואילך.

כל קביעה אחרת נוגדת את זכותם המוקנית, מהווה הפליה פסולה ובלתי חוקית ואין לה כל תוקף.

31. מאז שנת 1987 ועד להגשת בקשה זו חלפו כ- 20 שנה, אך לא חלה התיישנות לגבי חלק מתקופה זו שמעבר ל- 7 שנים וזאת הואיל והעובדה המהווה את עילת התובענה, דהיינו העובדה כי תשלום תוספת למשפטנים בצה"ל נעשה לפי הבסיס הרחב, נודעה באקראי למשטרת ישראל ובכלל זה למבקשים רק בשנת 2002. (ראה מכתבו של ניצב גבי גל מיום 19.2.03, נספח ד/2 שלעיל והן סעיף 1 למכתבה של הגב' אורנשטיין מיום 24.2.04, נספח ז' לעיל). עובדה זו היתה בגדר "נעלם" מסיבות שלא היו תלויות במבקשים ושלא היו יכולים בכלל ובכל מצב למנוע אותן ואשר על כן, בהתאם להוראת סעיף 8 לחוק ההתיישנות, התשי"ח-1958, מתחילה תקופת ההתיישנות מהיום שבו נודעה העובדה הנ"ל למבקשים, היינו משנת 2002.
32. בהתאם להחלטת ועדת המעקב מיום 21.6.05 (נספח י"א לעיל), שולמה למבקשים ולכל קבוצת המשפטנים, פעילים וגימלאים, שבמשטרת ישראל ובשירות בתי הסוהר, במשכורת חודש יוני 2005, תוספת ההופעה למשפטנים לפי הבסיס הרחב וזאת הן עבור החודש השוטף 6/05 והן הפרשים רטרואקטיבית מיום 1.1.05 ומאז חודש 6/05 ואילך משולמת מדי חודש בחודשו תוספת ההופעה למשפטנים לפי הבסיס הרחב.
33. למבקשים ולכל יתר המשפטנים, פעילים וגימלאים, שבמשטרת ישראל ובשירות בתי הסוהר זכות מוקנית לקבלת תוספת הופעה למשפטנים לפי הבסיס הרחב וזאת מהיום שתוספת זו לפי הבסיס הרחב החלה להיות משולמת בצה"ל, היינו משנת 1987 ואילך ולא רק מהיום שנקבע שרירותית, 1.1.05 ואילך, והם זכאים לסעדים המבוקשים בסעיף 39 לכתב התביעה.

ב. לענין הבקשה

1. התובענה הייצוגית שהוגשה והמצורפת לבקשה זו הינה תביעה בעילה אשר לכב' בית הדין הסמכות הייחודית לדון בה לפי סעיף 24(א)(1) לחוק בית הדין לעבודה, התשנ"ט-1969, כמפורט בסעיף 10(1) לחוק תובענות ייצוגיות.
2. הקבוצה המיוצגת המוצעת היא הקבוצה המוגדרת של משפטנים, פעילים וגימלאים, במשטרה ובשירות בתי הסוהר אשר מקבלים תוספת הופעה למשפטנים, כאשר:
- (א) במשטרה יש 830 משפטנים המקבלים תוספת הופעה למשפטנים, מהם 650 משפטנים שעדיין עובדים בשירות ו- 180 משפטנים בגימלאות.
- (ב) בשירות בתי הסוהר יש 38 משפטנים המקבלים תוספת הופעה למשפטנים, מהם 32 משפטנים שעדיין עובדים בשירות ו- 6 משפטנים בגימלאות.
- סה"כ קבוצת המשפטנים המיוצגת המוצעת אשר מקבלים תוספת הופעה למשפטנים ולהם עילה וענין בתובענה מונה 868 משפטנים (להלן – **קב' המשפטנים**).
- סכום הפרשי השכר המגיעים לכ"א מחברי קב' המשפטנים הינו ברור וידוע למשיבים ואינו אלא תחשיב חשבונאי פשוט וסה"כ, לאור הפרשי השכר שקיבלו המבקשים בגין החודשים 1/05 ועד וכולל 5/05, הסכום המשוער של הפרשים המגיעים לכלל חברי קב' המשפטנים, בגין תוספת ההופעה למשפטנים לפי הבסיס הרחב לעומת התשלום שקיבלו לתקופה שמאז שנת 1987 ועד 1.1.05 (17 שנה) עולה על מאה (100) מליון ₪.

3. עילת התביעה היא קבלת תוספת הופעה למשפטנים לפי הבסיס הרחב וזאת רטרואקטיבית משנת 1987, השנה שבה שולמה בצה"ל תוספת הופעה למשפטנים לפי הבסיס הרחב (ולא רק מהיום שנקבע שרירותית 1.1.05) וזאת מכח זכותם המוקנית של השוטרים והסוהרים להשוואה מלאה של שכרם לשכר בצה"ל בהתאם להחלטת ממשלת ישראל מיום 4.2.1979 [החלטה מס' 397 (ש/33), ראה נספח א' לתובענה המצורפת].
4. למבקשים-התובעים יש עילת תביעה כמפורט בתובענה הייצוגית המצורפת לבקשה זו, עילה זו היא משותפת לכלל קב' המשפטנים ומעוררת שאלות מהותיות של עובדה ומשפט המשותפות לכלל החברים-המשפטנים הנמנים על קב' המשפטנים ואשר על כן המבקשים זכאים להגיש לבית דין נכבד זה את הבקשה לאישור תובענה ייצוגית כאמור בסעיף 4(א)(1) לחוק תובענות ייצוגיות.
5. התובענה הייצוגית עומדת בכל הדרישות לאישורה כמפורט בסעיף 8 (א) לחוק תובענות ייצוגיות:
- א. ברור על פניו כי התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט משותפת לכלל חברי קב' המשפטנים ולאור הזכות המוקנית להשוואה מלאה לשכר בצה"ל והפסיקה המצוטטת בכתב התובענה, קיימת אפשרות יותר מסבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה.
- ב. הקבוצה מונה כאמור 868 משפטנים והגשת תביעה פרטנית של כל אחד ואחד מחברי הקבוצה ודיון נפרד בכ"א מהתביעות רק יציפו את בית הדין ויגרמו להכבדה מיותרת של המערכת כולה, מה גם שעלולים במקרה כזה להינתן פסקי דין סותרים ותיווצר אי אחידות ותקלה מיותרת.
- המדובר באותן עובדות ובאותם סעדים, סכום הפרשי השכר לתשלום לכ"א מחברי הקב', במקרה של זכייה בתובענה, הינו סכום חשבונאי פשוט וברור ולאור מהות התביעה ונסיבות הענין, התובענה הייצוגית היא בפירוש הדרך היעילה וההוגנת ביותר להכרעה במחלוקת.
- ג. המבקשים הם משפטנים קצינים בכירים בגימלאות, אשר מקבלים תוספת הופעה למשפטנים, כאשר המבקשים 1 – 7 הם גימלאים של המשטרה והמבקש 8 הינו גימלאי של שירות בתי הסוהר. למבקשים ולכלל קב' המשפטנים ענין משותף בתובענה ולאור מעמדם ודרגותיהם של המבקשים אין ספק כי עניינם של כלל חברי קב' המשפטנים ייוצג וינוהל על ידם בדרך הולמת ובתם לב.
6. ב"כ המבקשים עו"ד יואל רשף הינו עו"ד ובעל משרד עצמאי לעריכת דין מזה למעלה מ- 26 שנה (מאז 1.11.1980); הוא בעל נסיון רב, מתמחה, בין השאר, בדיני עבודה והופיע רבות בבתי הדין לעבודה.
- לא למיותר יהיה גם לציין כי עו"ד יואל רשף יחד עם שניים נוספים הקימו בשנת 1978, בעת היותם שוטרים-תובעים במדור תביעות במשטרת ישראל, את איגוד השוטרים, זכו בבג"צ שקבע את זכות ההתאגדות של שוטרים וביטל את פקודת המפקח"ל אשר אסרה על שוטרים להתאגד (בג"צ 789/78 דוד אופק, יואל רשף וחיים שמולביץ נגד ד"ר יוסף בורג שר הפנים ואח', פד"י ל"ג (3) 480) ובזכות פעילותם ומעורבותם הושגה ההשוואה של שכר השוטרים והסוהרים לשכר בצה"ל.
- עו"ד יואל רשף מכיר היטב את המטריה, הוא מתאים להיות ב"כ מייצג והיותו בא כח מייצג מבטיח כי עניינם של כלל חברי קב' המשפטנים ייוצג וינוהל בתם לב ובדרך הולמת.

7. הינה כי כן הבקשה לאישור התובענה כתובענה ייצוגית עונה על כל הדרישות הקבועות בחוק תובענות ייצוגיות, המבקשים ובא כוחם מייצגים היטב את עניינם של כלל חברי קב' המשפטנים ובנסיבות הענין התובענה הייצוגית שתנוהל בשמם של כלל חברי קב' המשפטנים היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במלוקת.

ג. תצהיר המבקש 1 מצורף לבקשה זו לאימות העובדות וכתמיכה בבקשה.

ד. אשר על כן מתבקש כב' בית הדין לאשר את התובענה כתובענה ייצוגית שתנוהל ע"י המבקשים ובא כוחם עו"ד רשף, בשמם של כלל חברי קב' המשפטנים, פעילים וגימלאים, שבמשטרת ישראל ובשירות בתי הסוהר ולחייב את המשיבים בהוצאות ושכ"ט עו"ד.

יואל רשף, עו"ד
ב"כ המבקשים